

РІД НАШ КРАСНИЙ, РІД ПРЕКРАСНИЙ!

ОТЧИЙ

ЧАСОПИС

РІК ЗАСНУВАННЯ

2002

ЛИСТОПАД

Число 11 (131)

КИЇВ 2012

Видання товариства "Чернігівське земляцтво"

Презентація

Симфонічна палітра вічності

Багато років тому видатний поет сучасності Борис Олійник на відкритті виставки в Золотій залі Українського фонду культури сказав: "Якщо хочете бачити справжню Україну, дивіться картини Віктора Ковтуна".

І ось промайнув час і в тій же залі брати Сергій та Віктор Ковтуни зібрали шанувальників мистецтва на презентацію виставки молоді мисткині Тетяни Охріменко. Всього 20 полотен привезла вона в столицю з Дніпропетровська, де нині навчає малюванню діточок, але кожне з них – це яскрава барва симфонічної палітри Сіверщини, зафіксований для вічності портрет нашого неповторного краю. І причина цієї золотої вірності малій батьківщині криється в самій чутливій душі дівчини: хоч вона й народилася в індустріальному Дніпропетровську, дитинство провела в селі Мурав'ї поблизу Новгород-Сіверського. Мабуть, живильною була вода з батькової криниці, коли Тетяна й нині бодай на ко-

роткий час повертається до неї по натхнення, бо, як сама признається, пишеться їй таки найкраще на Чернігівщині.

⇒ 9

До уваги передплатників!

Дорогий земляче! Якщо Ви хочете знати все про роботу нашого дружного громадського об'єднання, про людей значних і неповторних, якщо Ви маєте бажання не поривати родинних зв'язків із малою батьківщиною – передплатіть "Отчий поріг" самі і посприйте у цій справі серед друзів та знайомих. Наш передплатний індекс 37630. Газету можна передплатити у будь-якому поштовому відділенні. Сподіваємося на співробітництво.

Дорогий земляче!

Повідомляємо, що річне зібрання Товариства "Чернігівське земляцтво" у м. Києві відбудеться 8 лютого 2013 року у Міжнародному виставковому центрі (м. Київ, Броварський проспект, 15, корпус 3-С). Запрошуємо на земляцьку зустріч з родинами і друзями!

Бережись того, хто не відповідає на твій удар.
Б. Шоу

У ЛИСТОПАДІ СВЯТКУЮТЬ СВІЙ ЮВІЛЕЙ:

ПРИСЕДЬКО Сергій Демидович – 85-ліття. Народився 5 листопада 1927 року в селі Ярославка Бобровицького району. Працював головним інженером інституту механізації та електрифікації сільського господарства, начальником управління матеріально-технічного забезпечення у Академії аграрних наук. Персональний пенсіонер республіканського значення.

Учасник бойових дій, інвалід I групи, учасник партизанського руху.

МИХАЛЬСЬКИЙ Володимир Вікторович – 85-ліття. Народився 16 листопада 1927 року в місті Бахмач. Працював начальником лабораторії, науковим співробітником УкрННІПМ, начальником групи та головним технологом "Оргдорбуду", старшим науковим співробітником ВНД і ГС. Кандидат технічних наук, підготував понад 150 наукових праць, має 16 винаходів. Нагороджений низкою медалей, заслужений винахідник СРСР. Учасник Великої Вітчизняної війни.

САЛАЙ Анатолій Власович – 80-ліття. Народився 10 листопада 1932 року в селі Мамекино Новгород-Сіверського району. Трудовий шлях пройшов від старшого інженера до завідуючого відділом у Всесоюзному проектно-конструкторському інституті зварювально-го виробництва. Займався профспілковою та партійною діяльністю.

Учасник Великої Вітчизняної війни. Ветеран праці.

ПОКРИШЕНЬ Іван Андрійович – 80-ліття. Народився 22 листопада 1932 року в місті Остер Козелецького району. Пенсіонер. До виходу на пенсію працював заступником начальника главку в Міністерстві будівництва України.

Учасник Великої Вітчизняної війни.

КОВАЛЕНКО Пилип Омелянович – 80-ліття. Народився 25 листопада 1932 року в селі Червоні Партизани Носівського району. Працював у судовій системі, Міністерстві юстиції України, Верховній Раді України. Був завідувачем приймальні Вищого господарського суду України. Нині – на пенсії.

Учасник бойових дій Великої Вітчизняної війни. Учасник партизанського руху. Один з ініціаторів створення Товариства "Чернігівське земляцтво" у м. Києві.

Обирався депутатом Тетіївської районної ради.

СУХОМЛИН Андрій Андрійович – 75-річчя. Народився 7 листопада 1937 року на Далекому Сході. Дитинство провів у селі Забарівка Корюківського району. Трудове життя віддав військовій справі. Працював заступником командира з'єднання ракетно-технічної частини. Був викладачем в Київській філії Одеського інституту зв'язку. Двічі обирався депутатом Подільської районної ради. Нині – на пенсії.

Підполковник-інженер запасу.

Учасник ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС.

СИВЕЦЬ Микола Олексійович – 75-річчя. Народився 10 листопада 1937 року в селі Матіївка Бахмацького району. Трудовий шлях віддав будівельній діяльності на підприємстві "Київміськбуд". Працював завгоспом в управлінні "Київміськпаливо". Технік-механік. Нині – на пенсії.

РЕДЬКО Віктор Андрійович – 75-річчя. Народився 14 листопада 1937 року в селі Ольшане Сосницького району. Працював начальником оргуправління у Державному казначействі України. Нині – на пенсії.

ЛЯЩЕНКО Василь Іванович – 65-річчя. Народився 4 листопада 1947 року в місті Бахмач. Працював артистом різних професійних хорових колективів. Нині – артист хору Національної опери України. Лауреат міжнародної премії ім. Гулака-Артемовського.

МАРЧЕНКО Антоніна Іванівна – 65-річчя. Народилася 7 листопада 1947 року в селі Максимівка Ічнянського району. Директор департаменту співробітництва з питань транспорту і поставок газу НАК "Нафтогаз України".

Кандидат технічних наук. Доцент. Заслужений працівник промисловості.

Нагороджена Почесними грамотами Президента та Кабінету Міністрів України, орденом "Святої Варвари".

ГОРДІЄНКО Михайло Григорович – 65-річчя. Народився 17 листопада 1947 року в селі Олишівка Чернігівського району. Працював у будівельній сфері. Був директором із капітального будівництва АТ "Оболонь". Нині – на пенсії.

КЛИМЕНКО Любов Микитівна – 65-річчя. Народилася 17 листопада 1947 року в селі Білозір'я (нині Яснозір'я) Черкаського району. (Жила в Чернігові). Працює завідуючою навчально-методичного кабінету Української військово-медичної академії.

Нагороджена Подякою міжнародної громадської організації "Козацтво Запорозьке" та медаллю "За благодійність", Грамотою Київського міського голови.

ПОЛОЗ Михайло Євгенович – 65-річчя. Народився 22 листопада 1947 року в селі Вільне Менського району. Працював у Київському державному театрі оперети, Державній капелі бандуристів України. Був артистом чоловічої хорової капели ім. Л. Ревуцького, солістом Росконцерту. Потім працював у театрі фольклорної пісні "Берегиня". З 1996 р. – соліст камерного ансамблю "Каштани Києва".

Лауреат Республіканського конкурсу пісні та Міжнародного конкурсу в Швейцарії. З концертами відвідав 14 країн світу. Випустив авторський диск з піснями.

ГНИП Надія Миколаївна – 65-річчя. Народилася 28 листопада 1947 року в місті Сизрань, Росія. (Батьки із села Кучинівка Щорського району, а чоловік – із села Конятин Сосницького району). Працювала помічником начальника продовольчої служби полку урядового зв'язку в органах Служби Безпеки України. Нині – на пенсії. Ветеран військової служби.

СЕМЕНОВА Лідія Павлівна – 60-річчя. Народилася 1 листопада 1952 року в селі Лебедівка Козелецького району. Працювала на інженерних, наукових та керівних посадах різних структур. Працювала провідним спеціалістом, координатором проекту українсько-німецького співробітництва, начальником центру в рамках програми "TRANSFORM", начальником центру дидактичного та технічного забезпечення навчання Національної академії державного управління при Президентові України. Нині – на пенсії.

Нагороджена Подякою Київського міського голови.

ЧУЙКО Валентина Миколаївна – 60-річчя. Народилася 2 листопада 1952 року в місті Ніжин. Працювала в органах державної влади, була головним економістом спільного українсько-ірландського підприємства "Альянс-Пром", першим заступником генерального директора дочірнього підприємства "Курортнафтогаз" НАК "Нафтогаз України", начальником відділу НАК "Нафтогаз України".

ХАРЧЕНКО Володимир Кузьмич – 60-річчя. Народився 7 листопада 1952 року в Ніжині. Старший викладач Національного університету внутрішніх справ України. Нині – пенсіонер.

Полковник у відставці.

ГРЕБЕНЮК Михайло Михайлович – 60-річчя. Народився 12 листопада 1952 року в селі Селище Носівського району. Працював в фінансовій сфері. Був начальником управління грошового обігу і касових операцій "Укрсоцбанку". Заступник директора-розпорядника Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

ЗАДОЯН Тамара Андріївна – 60-річчя. Народилася 13 листопада 1952 року в селі Кобижча Бобровицького району. Працювала заступником начальника шоколадного цеху фабрики ім. Карла Маркса.

КОРІНЬ Лариса Іллівна – 60-річчя. Народилася 15 листопада 1952 року в місті Остер Козелецького району. Працювала художником-оформлювачем на головному підприємстві "Поліграфкига", художником-графіком в Товаристві охорони пам'яток та культури. Нині – на творчій роботі.

Автор кількох перших українських поштових марок, першого в Українській державі поштового штемпеля українських ювілейних та сувенірних монет. Лауреат премії ім. Нарбути.

ЗАБУГА Володимир Іванович – 60-річчя. Народився 23 листопада 1952 року в селі Макошино Менського району. Був головним механіком тресту "Київміськбуд-1". Отаман служби Міжнародної громадської організації "Козацтво України". Генерал-полковник козацтва.

Нагороджений "Знаком Пошани" Київської міської ради, орденом "Святого Володимира" III ступеня.

ВЕРЕТЕННИК Марія Іванівна – 55-річчя. Народилася 14 листопада 1957 року в селі Козилівка Корюківського району. Медсестра-масажист поліклініки заводу "Більшовик".

Дорогі земляки!

Рада товариства "Чернігівське земляцтво" сердечно вітає вас із ювілеєм і зичить усім нев'янучого здоров'я, великих успіхів у житті, оптимізму, сімейного щастя, невтомного добротворства в ім'я рідної землі.

Заслуги – моральні цінності, що роблять людину гідною поваги, нагороди.
Чи мають заслуги строк давності? На це запитання відповідають історія та її помічник – архіви, що часто бувають мовчазними тривалий строк.
Якщо говорити про заслуги нашого земляка – геніального українського режисера, видатного письменника і публіциста, художника, класика світового кінематографа Олександра Довженка, то вони не тільки безперечно перед Україною, а й уже давно стали відомими її народові.

Саме ознайомлення народу з життєвим шляхом і моральними цінностями Олександра Петровича та фактичною оцінкою його заслуг перед сучасною незалежною Україною було підставою для ініціювання ще в 2009 році присвоєння звання Герой України (посмертно). Тоді мене та моїх однодумців – академіка Академії будівництва України, заслуженого будівельника України Миколу Волощука, почесного громадянина міста Києва, заслуженого працівника промисловості України Петра Пархоменка підтримали депутати Сосницької районної ради минулого скликання, а також Рада земляцтва. Потім було відповідне клопотання Чернігівської обласної державної адміністрації перед Президентом України, яке підтримало Міністерство культури і туризму України. Остаточне вирішення питання про присвоєння Олександрові Довженку звання Герой України (посмертно) затрималося.

Поточного року до цього питання повернулися знову. На сесії 15 червня депутати Сосницької районної ради вже нового скликання схвалили текст свого звернення до Президента України Віктора Януковича щодо присвоєння Олександрові Довженку звання Герой України (посмертно).

ЗАСЛУГИ Олександра Довженка не мають строку давності

"Звання і титули придумані для тих, чий заслуги перед країною безперечні, але народові цієї країни невідомі."
Джордж Бернард Шоу

Звернення депутатів – сосничан уже підтримали:
 Всеукраїнська громадська організація "Селянське козацтво України";
 Український фонд культури;
 Національна спілка письменників України;
 Національна спілка художників України;

Спілка громадських організацій "Асоціація земляцьких організацій "Рада земляцтв областей та регіонів України";
 Всеукраїнська громадська організація "Інноваційна палата України";
 група членів Національної спілки кінематографістів України на чолі з кінорежисером, лауреатом Республіканської премії УРСР ім. М. Островського, народним артистом України Миколою Ільїнським;
 група членів Національної спілки театральних діячів України на чолі з генеральним директором Національного академічного драматичного театру ім. І. Франка, народним артистом України Михайлом Захаревичем.

У своєму листі до Президента України театральні діячі по-справедливості назвали заслуги Олександра Довженка перед Україною та її народом такими, що не мають терміну давності.

Тим часом поки триває розгляд звернення та процес його підтримки, депутати Сосницької районної ради пішли далі – на сесії 4 вересня вони присвоїли звання "Почесний громадянин Сосниччини" Олександрові Довженку (посмертно).

Олексій ОРЕХОВИЧ

Двадцять

У древньому Чернігові стояла золота осінь, налаштовуючи людей на ліричний лад. Не минула вона і затишне приміщення Молодіжного театру, яке того дня було повністю віддане творчій інтелігенції Сіверської землі. Була на те вагома причина – знаний в Україні часопис "Літературний Чернігів" святкував свій 20-річний ювілей. Оскільки ж його незмінному творцеві і редакторів, відомому письменнику Михасю Ткачу теж "настукало" 75, то і його прийшли вітати з цією датою десятки залюблених у художнє слово людей.

років змагань

Після ліричного вступу артистів театру слово було надане заступнику голови облдержадміністрації Вікторові Тканку. Скажемо відразу, що у його виступі прозвучали не тільки похвальні пасажи на адресу ювілярів, а й інформація про велику духовну роботу керівництва області по відновленню історичних пам'яток у Батурині, Любечі, Новгород-Сіверську, в самому Чернігові, про підтримку місцевих літераторів тощо. І справді, незважаючи на матеріальні нестатки в державі, керівництво області все-таки намагається підтримати своїх митців. І це в той час, коли в тому ж столичному Києві з мільярдними прибутками авторитетні журнали, що видавалися навіть у час Великої Вітчизняної війни, практично припинили своє існування.

Віктор Миколайович зупинився на історії виникнення "Літературного Чернігова" і наголосив, що життя йому дають талановиті митці Чернігівщини. А відтак під теплі оплески залу вручив Почесну грамоту облдержадміністрації Дмитрові Іванову, Миколі Лелюку, а також Почесний знак і грамоту облради Володимирі Сапону і Михасю Ткачу.

По тому ювілярів вітали керівники та представники авторитетних державних організацій, на-

вчальних закладів, не залишилося осторонь і наше столичне Чернігівське земляцтво, його представники Леонід Горлач,

Василь Тройна та Василь Устименко вручили на відзнаку ювілею журналу Почесну грамоту, а артисти Молодіжного театру вкравлювали у вінок пошанування фрагменти творів Михася Ткача.

Особливо схвилював усіх присутніх – а в залі можна було побачити брата ювіляра, відомого письменника з Києва Миколу Ткача, відомих в області літераторів, журналістів, композиторів, артистів, провісників, бібліотекарів – виступ онука ювіляра Назара, який виконав дві українські народні пісні під срібний передзвін бандури.

Відповідаючи на численні вітання, Михась Ткач наголосив, що часопис вступає у чергове своє десятиліття і буде з'являтися на світ доки йому підставлятимуть плечі люди, не байдужі до духовності.

Мабуть, так воно і буде, бо на Сіверщині живуть люди відповідальні і залюблені в свій край. От тільки хочеться, аби на решті Михасеві Ткачу не доводилося готувати кожен випуск талановитого видання, котре зажило доброї слави у всій Україні, на кухні власної пересічної квартири.

Конференція в Чернігові

На базі Чернігівського державного технологічного університету пройшла XIII міжнародна науково-технічна конференція АС ППГ "Промислова гідраліка та пневматика", в якій брали участь науковці з Києва, Харкова, Сум, Білорусі, Росії. Співорганізаторами заходу були Асоціація спеціалістів промислової гідраліки та пневматики, Національний авіаційний університет, ПАТ "Київське центральне конструкторське бюро арматуробудування", Інженерна академія України, Чернігівське відділення ПАТ "САН ІнБев Україна".

На конференції виступили доктор технічних наук із Києва Г. Зайончковський, доктор економічних наук С. Шарлет, доктор технічних наук В. Казимір із Чернігова, а також член Ріпкинського відділення товариства "Чернігівське земляцтво" в Києві, доцент НТУУ "КПІ" О. Литвин. Він виступив з науковою доповіддю "Параметри вузлів та робочі процеси штовкових токарних патронів".

Для учасників конференції була організована екскурсія до Національного історико-архітектурного заповідника "Чернігів стародавній", яку проводив завідувач кафедри, кандидат філософських наук, доцент А. І. Крючков.

У сучасному Чернігові, розташованому серед мальовничих пейзажів річки Десна, моти-ви теперішнього міста унікально поєднуються з древніми архітектурними пам'ятниками.

Іван ШАПОВАЛ

Валентин
АВДЄЄНКО

СКАРБИ

У виставкових залах "Хлібні" Національного заповідника "Софія Київська" при сприянні Міністерства культури України відкрилась виставка "Народна ікона Полісся та етнографічна колекція Юрія Дахна з села Москалі Чернігівського району".

землі Чернігівської

У чудовій святковій залі, де зібралися багато гостей, журналістів, людей, не байдужих до рідної землі, її історії, культури і мистецтва, лунали українські народні пісні.

Відкрила виставку генеральний директор Національного заповідника "Софія Київська" Олена Сердюк, яка привітала всіх присутніх з можливістю познайомитися широкому колу людей з цінними експонатами сакрального мистецтва Чернігівщини – іконами, творами художників-іконописців XVIII–XIX ст.

Від імені земляків-чернігівців привітав всіх Віктор Ткаченко, голова Ради Товариства "Чернігівське земляцтво" у м. Києві. Він відзначив, що ця чудова подія об'єднує всіх нас. Ми живемо у Києві, але не можемо відділити себе від історії Чернігівської землі, на якій знаходиться багато древніх пам'яток, храмів, святих місць. Антоній Печерський – спільне, добре ім'я як для Чернігова, так і для Києва. Він народився в древньому Любечі на Чернігівщині, почав копати печери у Києві, а потім викопав печери в Чернігові на Болдиних горах. Наша спільна історія є нашим корінням.

Генеральний директор Національного архітектурно-історичного заповідника "Чернігів стародавній" Андрій Курданов сказав, що сьогодні цей заповідник у гостях у "Софії Київської". Але у далекому 1967 "Чернігів стародавній" був започаткований як її філіал. Це було пов'язано з тим, що саме там були зосереджені наукові кадри, які допомагали відновленню пам'яток Чернігова. При створенні заповідника співробітники зайнялись порятунком ікон, які в ті часи знищувались атеїстичною політикою. Во-

ни провели безліч поїздок для пошуку ікон, просили людей, щоб вони передали їх на зберігання в заповідник, а якщо ті не погоджувались, то і купували ікони. В деяких селах не було можливості запросити майстра створювати іконостас, то збирали гроші і замовляли художнику ікону. Вони мають відмінності, які прикрашають їх і відображають світогляд жителів куточків Чернігівщини. Ікони прикрашені півоніями. Одним із сподвижників був Андрій Антонович Карнабед, якому 14 жовтня виповнилося би 95 років, він доклав багато зусиль, щоб ці ікони збереглися.

Зараз для ознайомлення представлено 35 ікон. Родзинкою постійно діючої експозиції є ікона Богоматері, яка вико-

остання зупинка. Ці два сюжети надзвичайно споріднені між собою символікою, історично зв'язані.

Юрій Дахно розповів про історію створення своєї колекції. Він, будучи маленьким хлопчиком, разом із сестрою збирали черепки на городі, а потім, уже подорослішавши, став збирати монети. Бабця Даша, яка шила одяг для односельчан, вміла вишивати і володіла всіма видами техніки вишивання. Це його дуже зацікавило і він теж почав вишивати. Це, мабуть, був потяг крові. Згодом бабця Катерина дістала з скрині старовинного рушника – древо роду, якого вишивав прадід Андрій, і подарувала внуку. Далі односельці почали приносити свої

рушники. Сьогодні колекція нараховує понад дві тисячі експонатів, з них тільки рушників – більше п'яти сотень. Серед них – рушник Надії Галковської, автора пісні "Козачка", є родовий рушник ігумені Алевтини, в миру – Ніни Іванівни Ландай, яка спочатку була в Чернігівсько-Троїцькому монастирі, потім провела в Ієрусалимі двадцять років, останні роки життя пройшли в Покровському монастирі міста Києва, похована в Броварах.

Я навіть ніколи не думав, що мені доведеться показувати свої надбання у Києві. Дуже радий, що є так багато людей, не байдужих до духовної сторони життя, рідного краю, нашої історії.

Можна з певністю сказати, що в одному з найдревніших і найславніших соборів столиці того разу була повним духовним господарем наша неповторна Сіверська земля.

Ганна СКРИПКА
Фото автора

нана на дерев'яній ребристій (під кутом 90 градусів) поверхні. Вона має два зображення. Якщо дивитися на ікону з однієї сторони, то можна побачити на ній Богоматір, зображену з мечем. Ще коли вона мала народити дитину, старець Симеон сказав, що меч вразить душу твою. Це означає, що її син постраждає за гріхи людства. З іншої сторони можна бачити Ісуса Христа в червоній багрянці на колінах з терновим вінком на голові. Вдалині видніється Голгофа, його

Свято-Покровський трипрестольний храм у с. Жукля не лише дивовижної краси архітектура, а й неоціненна колекція високомистецьких ікон.

За останні понад десять років земляки, вихідці із Корюківщини і, зокрема, із Жуклі постійно опікуються красою храму.

Дорога до храму

Придбали, завезли і подарували громаді села оновлене церковне начиння – підсвічники, поминальну дошку, церковні дзвони, належну кількість ікон та чимало іншого необхідного.

А щороку, на день Святої Покрови, вони приїздять з гостинцями до свого храму, беруть участь у богослужінні та у сільському храмовому святі.

До цьогорічного свята у Жуклі готувалися всі з особливим натхненням. Стараннями єпископа Іларіона та його наступника архієпископа Чернігівського і Ніжинського Євстратія, місцевого священика о. Романа нещодавно до Свято-Покровського храму були завезені мощі святого угодника Божого Меркурія Бригинецького, що зцілюють хвороби людські (народився, помер і похований на Чернігівщині).

До престольного свята стараннями протоієрея о. Романа та за фінансової підтримки

земляків-жуклян із столичного земляцтва здійснено позолоту іконостаса.

І цьогоріч службу в храмі здійснювали колегіально з протоієреем Романом колишній священик у с. Жукля, а нині протоієрей Чернігівського єпископату Ілля та благодійний Корюківського району протоієрей Тарасій.

Ще на підході до храму під звуки дзвонів зустрічаються прибулі – Олексій Устименко із Запоріжжя, Валентина Моложон зі США, Микола Царик із Ялти, Павло Чех із Києва та багато інших, що живуть у Підмосков'ї і Петербурзі, в Астрахані і Мозирі.

Читаються молитви, хор на чолі з талановитою колишньою моєю однокласницею Марією Архипенко підносить під височенні зводи храму піснопіння. Бережи їх Боже.

Василь УСТИМЕНКО,
керівник Корюківського відділення земляцтва

І все це історія

Напередодні загального свята зібралися гості з України, Білорусі та Росії. Їх зустріли хлібом-сіллю активісти під орудою представника райдержадміністрації П. Плотникова. Привітали теплим словом поважних дослідників депутат ВР України Юрій Мірошніченко, керівник Новгород-Сіверського відділення столичного земляцтва Микола Засульський, депутат облради Сергій Федорович Сергієнко, керівник міського історико-генеалогічного товариства Микола Юрійович Мануйлович – представник роду з понад 500-літньою протяжністю.

І все це частка організаційних клопотів лягла на плечі невгамовного дослідника місцевої історії краєзнавця Анатолія Михайловича Федірка, якому й випало вести поважне зібрання.

Якось Микола Засульський задоволено пошартував: "У Новгороді-Сіверському кожен другий житель займається вивченням історії". І це справді так, якщо відзначити, що й цього разу серед доповідачів були краяни – Антоніда Петрівна Лагута, Ірина Михайлівна Гусак, нинішня киянка Світлана Костянтинівна Ува-

На Сіверську землю прийшла тиха, лагідна осінь. Це був ніби добрий знак про дві гарні події в Новгороді-Сіверському – день міста й наукові читання історико-генеалогічного товариства "Родові таємниці Сіверянського краю".

рова, невтомні збирачі старовини Олена Бурико із сином Євгеном, Володимир Голован. Знову порадував своєю енергією наш земляк, а нині російський письменник Юрій Збітнев, за плечима якого вже 81 трудовий рік. В їх доповідях висвітлювалися маловідомі сторінки побутування окремих родів і родин, пов'язаних із древнім літописним містом.

Наступного дня всі ми стали учасниками міського свята. Було багато гостей із Києва, Чернігова, районів області. Був мітинг і виступи самодіяльних колективів. Була мальовнича виставка дарунків осені – овочів, фруктів, запечених поросят і риби, запахущих кондитерських виробів. А ми подарували городянам радість знайомства з оригінальними фотокартинами Миколи Засульського, на яких відбиті рідні деснянські пейзажі.

Нині триває напружена робота з підготовки збірника, в якому будуть оприлюднені доповіді учасників читань.

Галина КОКТА

НЕМАЄ УЗ СВЯТИШИХ ЗА ТОВАРИСТВО

Багаторічна, щиросердна, міцна дружба людей надихає, породжує бажання і їх здійснення, щирість і доброту людську. У тому і є щастя колективного життя, спільної турботи за долю своїх населених пунктів на Поліссі і людей у Перелюбі і Верхоліссі, Рейментарівці і Жуклі, Хотіївці і Тільному та і всіх інших.

Земляцький актив Корюківських земляків товариства у складі понад тридцять "багнетів" саме з цього приводу і зібрався цими днями на лівому березі столиці, щоб вкотре підтвердити, що дійсно "нет уз святее товарищества". А ще для підбиття підсумків громадської роботи в поточному році та взяття на себе обов'язків з питань надання допомоги, підтримки одним одного і загалом своєї малої батьківщини. Що і записали до свого плану роботи на наступні 2013 та 2014 роки.

Головним питанням, що розглядалося на обговоренні, була участь земляків зі столиці у підготовці і проведенні заходів, окреслених Указом Президента України та постановою Уряду, приурочених до 70-ї річниці спалення районного центру Корюківка, 51-го населеного пункту та знищення фашистськими завойовниками 127 тисяч мирних жителів Чернігівщини.

Земляки розглянули інші пропозиції, внесені до плану роботи, затвердили і приступають до їх виконання.

Василь УСТИМЕНКО,
керівник Корюківського відділення земляцтва

СПІВ —

Цього місяця святкує свій 65-річний ювілей Михайло Полоз. Все своє творче життя він віддав пісні. Про свій життєвий шлях та творчість Михайло Євгенович люб'язно розповів у своєму інтерв'ю редакції газети "Отчий поріг".

сенс його життя

— Розкажіть звідки Ви родом?

— Народився я в голодному післявоєнному 47-му році в маленькому селі з 50 дворів. Звалося воно напрочуд світло — Вільня на Менщині, яке потім взагалі зникло, як населений пункт. Нині, перебуваючи кожного року в Мені на Троїцькому ярмарку, співаю пісню "Душі криниця". Потім після виступу до мене підходять багато людей і кажуть: "От ви таку пісню співали про село, а ми плакали, коли ви казали, що у вас зовсім нема ні села, ні хати, де народились". "Так, — відповідаю, — дійсно хата ще недавно стояла, а декілька років назад згоріла". А колись і село було веселе, і колгосп був, і дівчат повно було, а як вони співали! І серед них виділялася моя мама з дуже чистим, сильним і гарним голосом. Зараз їй вже хоч і 90 років, але вона ще досі співає і, зокрема, пам'ятає багато пісень.

— Михайле Євгеновичу, а коли Ви почали співати?

— Я почав ходити в перший клас у сусіднє село Комарівку, бо у нашому початковій школі не було. Справа не в тім, як я добирався ці два роки, а вже тоді серед високих трав відставав від хлопців (соромно було) і співав, співав, правда, що саме, вже не пам'ятаю. Потім у нас в селі відкрили початкову школу і я два роки вчився вже дома.

— Як потім склалося Ваше життя?

— В Меню батьки переїхали, коли мені було 12 років і з 5-го класу я вже почав писати вірші і оповідання в шкільний альманах, який вів учитель, краєзнавець Д.П.Калібаба. Десь до 10 класу про співи я і не думав, але ось почали з'являтися перші шкільні КВК. Саме тоді я і почав співати за шкільну команду. Спроба виявилася вдалою і мене помітили та взяли до дорослої агіткультбригади районного будинку культури. Готував нас чудовий музикант М.Петровський, який і порадив мені вчитися далі на співака. Так воно і сталося.

— Як саме?

— В 1966 році я вступив до Пермського музичного училища на вокальний відділ. Вчитися було важко, оскільки я не мав початкової музичної освіти і піаніно побачив перше в 12 років. Там же почав співати з естрадними оркестрами та майже кожного дня ходив на уроки вокалу. Там я дуже сумував за сім'єю, рідною Україною і тому

вже через рік перевівся вчитися до Ужгорода. А через два роки я вступив в Харківський інститут мистецтв. Прийшов час закінчувати інститут і я пройшов за конкурсом до Київського театру оперети, де працював три роки. Далі була славнозвісна капела бандуристів, капела Л.Ревуцького і паралельно почав співати з естрадно-симфонічним оркестром під керівництвом Г.Трахтенберга, де були зібрані кращі музиканти Києва. Праця з ними не пройшла даром, і я поїхав на роботу в Росконцерт, де і пройшли мої найкращі творчі роки.

від нього задоволення. Як би воно йшлося далі, не знаю, але настали часи розвалу Союзу, мистецтво стало нікому не потрібним, всі кинулись у бізнес. Не став винятком і я, шість років віддав бізнесу, але гроші грошима, та я відчував: наскільки мої кишені стають повнішими, настільки пустішає душа.

— Михайле Євгеновичу, чим же Ви почали займатися після бізнесу?

— У той час концертних організацій вже не було — кожний працював зі своїм продюсером. Артисти знають, що відспівати концерт легше, ніж його знайти. Але повинен сказати, що тоді концертів було достатньо. З'явилися фонограми, вже не потрібно було возити музикантів: включив "мінусівку", мікрофон в руки і співай. Далі я працював в чудовому колективі "Каштани Києва" під орудою музиканта Валентина Мальцева. Співав у Польщі, Болгарії, Угорщині, Словачії, Австрії, Німеччині, Франції, Італії, Швейцарії, Чехословаччині...

— А нині співаєте?

— Співаю і зараз, бо є наснага, голос звучить. Скільки концертів і з яким задоволенням відспівав для ветеранів Чернігівського земляцтва, та їх, на жаль, залишилося в строю вже декілька чоловік. Не стало їх отамана Миколи Купченка. Коли отримував запрошення із малої батьківщини, то виїжджаю разом із земляками на Менщину, де на нас завжди радо чекають.

— А як родинні справи?

— Найбільше задоволення маю, коли раз на тиждень збираємось разом із дочками та онучками за столом, словом, уся сім'я. Ми дружні, подивіться, скільки Полосів є в Інтернеті! То мої брати, сестри, родичі. Моя менша дочка білявка Вікторія є нашою гордістю. Її пів-України знає, як ведучу на радіо Ера-96FM. Старша донька Олена ресторатор. Але найбільшою її удачею є те, що вона мама моїх онучок Софії і Анни-Марії. А щодо творчості, то в свій ювілейний 2012 рік випустив диск із записами найулюбленіших романсів і пісень.

— А як складалося Ваше сімейне життя?

— З 1974 року одружений з Катериною, корінною киянкою. Ми з нею вже живемо 38 років і маємо двох доньок, Олену та Вікторію. В 1986 році вдарив Чорнобиль і я швиденько приїхав із Росії, взяв своїх дітей за руки і повіз на 2,5 місяці на море, а в Росію співати вже не вертався.

— Чим же Ви почали займатися в Україні?

— Спочатку два роки працював в чудовому колективі "Берегиня", створеному М. Булавським. Там співав фольклор. Хоча цей жанр і був для мене новим, але я мав велике

Розмову вів Леонід РУСИЧ

Тема, порушена в матеріалі Якова Гальченка, думаю, для багатьох земляків у тій чи іншій формі болюча. Болить вона й мені. І добре, що редакція погодилася її оприлюднити...

Ми, як рядові члени земляцтва, не "обтяжені" високими посадами, манжетно-погонними відзнаками, перед якими, як правило, не безпідставно благоговіє начальство на малій батьківщині, начувані прямих і не прямих відвертостей стосовно нашої допомоги малій батьківщині.

Пригадується, як я звернувся до досить підприємливого (як потім з'ясувалося) директора Красноколядинської школи з тим, щоб він (зрозуміло ж, не сам особисто) допоміг у зборі матеріалів про село, школи для чергового видання "Вітряка". Директор ніби то й не відмовився, пообіцяв налагодити зі мною контакти. Та коли дізнався, що з якого боку не буде ніякої суттєвої допомоги школі (мабуть, ішлося про матеріальну), контакти обірвались.

В цілому виходить так, що наша готовність допомогти малій батьківщині нав'язлива. Укладається угода в цілому між земляцтвом і областю, а бажано, щоб і між районами та осередками. Адже кожен осередок планує свою роботу, частина якої є спільною із планами на місцях. Але, як бачимо із матеріалу Я. Гальченка, не всі. І це є суттєвий недолік організації роботи осередків.

Пережив і я такий випадок, коли було запропоновано з боку земляцтва встановити меморіальні дошки І. Кавалерідзе та В. Горленку. Із районним керівництвом все було домовлено, узгоджено, а от із місцевим – в одному селі виникли проблеми: не було

інструменту для встановлення дошки, під час прикріплення дошки комусь (!) завадили відіти корову, саме відкриття дошки ледь не зірвало посадку городів в усьому селі. І, що також досить важливо, ці дошки й по сьогодні не взяті на облік районним відділом пам'яток (чи, принаймні, мені про це невідомо). І висять вони бідними сиротами.

Ще один бік справи, суть якої полягає в тому, що такими й подібними допомогою ми ніби то заважаємо працювати місцевому керівництву,

хотілося привозити подарунки. Адже це благодійництво (а не подачка) за покликом власного серця, а не з попуки зовнішньої. Якщо держава ніби зумисне залишила їх напризволяще, то хоч окремі особи внесуть у їхнє життя хай невеликий струмінь радості.

Скажімо, районні бібліотеки (Талаївська – точно) не мають жодної копійки на поповнення книжкових фондів, не передплачуються періодичні видання (хіба що районки)... Отакий державний підхід до розвитку національної культури, духовності. То хоча б зусиллям благодійників зардати цій та іншій справі у рамках можливого.

І справді, хтось має можливість побудувати чи відремонтувати церкву, стадіон, а в когось ці можливості обмежені виготовленням та встановленням меморіальних дощок чи настільного бюсту, посадки фруктових дерев, передачі комп'ютера, книжок і т. д. – не в цьому справа.

Важливо, щоб благодійництво не носило епізодичного характеру, не було обтяжливим як у виконанні, так і його одержанні. Треба вчитися культурі спілкування, треба вчитися розуміти одне одного. Адже ми – одне суспільство,

одна спільнота, об'єднана малою й великою Батьківщиною. І вона в нас одна.

Тому я не зовсім погоджуюся зі словами автора матеріалу "Чи буде в мене бажання ще надавати певну допомогу рідному краю?". Згадайте слова Т. Шевченка: "Раз добром зігріте серце, вік не прохолоне". Не єдиним головою селищем чи директором школи обмежується світ малій батьківщині. Вони роблять свої справи, не заважають їм, не ми їм судді. Є безліч різних форм і методів допомогти своїй малій Батьківщині.

Іван ЗАБІЯКА,
член земляцтва
з моменту його заснування

“Раз добром зігріте серце”

вносимо якийсь деструктив у їхню державну діяльність. Адже вони всі, задумайтесь, державні службовці. А тут доводиться вносити корективи у плани, зустрічати, займатися різними організаційними питаннями. Словом, треба не тільки самому покрутитися, а й зорганізувати інших.

Є випадки, коли на малій батьківщині надзвичайно раді кожній і будь-якій допомозі. І це дуже приємно. За таких обставин, як кажуть, хочеться останню сорочку зняти.

Але хочеться, щоб про це знали, побачили на власні очі інші, і щоб цих інших було якомога більше, щоб знали вони, що їх не забувають, пам'ятають, піклуються про них, щоб врешті-решт це було свято, щоб ще й це

← 1

Зрештою, до неї була милостивою доля, коли свого часу благословила на зустріч із видатним земляком, згаданим вище Віктором Івановичем Ковтуном. Як згадає поважний земляк, на-родний художник України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, професор Харківської художньої академії, Тетяну помітив на одному з переглядів робіт молодих митців.

Звернув увагу, що дівчина землячка, а ко-ней таких намалювала, які вигулюються тільки в Мізині на луках придеснянських. Підкликав юну художницю й спитав, звідки вона походить. А Тетяна впевнено: та я з села Мурав'ї, але це вам нічого не скаже. Усміхнувся професор та й признався, що та-ки каже, бо неподалік його рідний Коропський район. Отак у 2006 році випускниця Дніпропетровського те-атрально-художнього ко-леджу вступила до Хар-ківської Державної ака-демії дизайну та мистец-тва, себто під творче крило самого Віктора Ковтуна.

Взагалі то було б вар-то детальніше розповісти про коропський мистець-кий феномен, у силовому полі якого знаходиться й Тетяна. Відбувся він зав-дяки зусиллям кількох не-байдужих людей – передусім братів Ков-тунів (як сказав старший із них, Сергій Іванович, директор унікальної художньої галереї, що вже кілька років діє в глибин-ному козацькому містечку, і цього разу довелося йому добряче покрутитися з підготовкою виставки), місцевих підпри-емців, таких, як колишній голова рай-держадміністрації Михайло Півень (він так і мовив: "Коли я вивчаю бюджет, де культури відведене останнє місце й таке ж фінансування, то перестаю розуміти його авторів, бо з духовності починаєть-ся все в житті суспільства"). А Віктор Іва-нович підтвердив:

– Вважаю, що роблю все, що можу для рідного Коропа. Адже це просто ди-во, що в містечку з шістьма тисячами жи-телів активно працює школа мистецтв. А як змінилося сприйняття високих істин у свідомості сільської молоді після шести пленерів молодих художників із різних

Симфонічна палітра вічності

куточків України! Та вже, здається, ко-жне село в нашому чарівному куточку землі поміж Десною та Сеймом пробу-дилося духовно. І ті талановиті юнаки й дівчата, які вступили на нелегку стежу художника, неодмінно продовжать нашу

духовну справу. Скажімо, один із них уже закінчує навчання в нашій академії. Ві-рю, що будуть і інші земляки на моєму курсі, що вони також здобудуть визнання, як Тетяна Охріменко. Я прищеплюю своїм вихованцям принципи вірності реалістич-ному мистецтву і радий, що не так давно видатний художник Валентин Сидоров, схваливши творчість молоді моєї вихо-ванки, порадив: "Дай, Боже, щоб ти цю селянську тему продовжувала завжди".

А ще метр мистецтва добрим словом згадав про велику роль столичного Чернігівського земляцтва в одухотво-ренні малої батьківщини, назвавши, зок-рема, керівника Коропського відділення Карацюбу провідником добрих справ.

Сам же Анатолій Миколайович, блис-кучий знавець історії світової і в такій же мірі сіверянської, для урочистої нагоди вдягнув генеральський однострій. Вдив-ляючись у полотна молоді чарівної зем-лячки, коментував їх так, ніби й сам не один рік продружив і з етюдником, і з мольбертом.

Офіційне відкриття виставки очолив перший заступник голови Українського фонду культури, наш постійний автор мистецтвознавств Дмитро Янко. Своє щире фахове слово мовили славетні на-родні художники Василь Гурін, Петро Печорний, один із винуватців події Вік-тор Ковтун, розлогий спітч виголосив Анатолій Карацюба, Михайло Півень, який прибув спеціально з Коропа, інші відомі люди. І Тетяна Охрімен-ко, до краю схвильована та-кою увагою, подякувала всім за щирі слова. А ще признала-ся, що вдячна своєму вчителю Леві Віктору Ковтуну і за уроки майстерності, і за неповтор-ний земляцький дух.

Насамкінець скажу, що виставка мала назву "Щед-рість рідної землі". Того дня вона говорила з людьми не-повторними Чернігівськими барвами.

Леонід ГОРЛАЧ
Фото Сергія КОВТУНА

16 вересня 1967 року, в тихий ранок, точнісінько такий, як був цього року, відійшов у вічність Павло Григорович Тичина. 45 років, здається, не віддалили, а лише наблизили його до тих, хто згадав про нього у ці вересневі дні.

ПАМ'ЯТЬ стає світлішою

А кількома днями раніше з ініціативи літературно-меморіального музею-квартири П.Г.Тичини та за суттєвої підтримки Міністерства культури України відбулася велична мистецька акція "Мое слово до Вас..." в селі Піски, де народився поет. До села прибули відомі не лише в Україні, а й у світі артисти, щоб своєю майстерністю ще раз підкреслити – Павлові Тичині мають бути сплетені у вінок пам'яті найкращі слова, музичні твори, мистецькі образи.

Майстерна гра відомої скрипальки Мирослави Которович не лишила байдужим нікого.

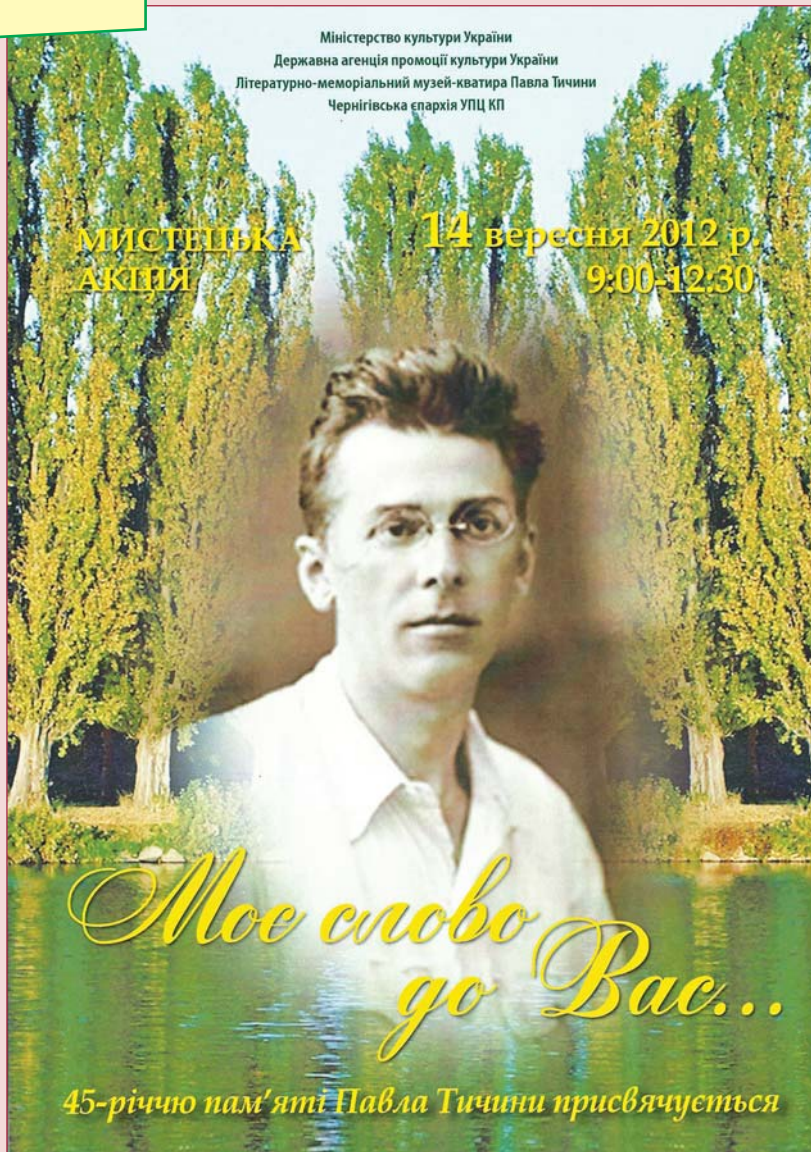
Після цього ведуча надала слово завідувачці сектору мовної політики Міністерства культури України

Т.М. Гайдар, яка виголосила слово міністра до земляків Павла Тичини. Не менш цікавим та несподіваним для присутніх був виступ Рауля Чілачави, професора, поета, перекладача, Надзвичайного і Повноважного Посла України в Латвії (2005–2010 рр.) – грузинську мову в стінах цього клубу чули вперше. Тичинознавець Сергій

Міністерство культури України
Державна агенція промоції культури України
Літературно-меморіальний музей-квартира Павла Тичини
Чернігівська єпархія УПЦ КП

МИСТЕЦЬКА
АКЦІЯ

14 вересня 2012 р.
9:00-12:30

Мое слово до Вас...

45-річчю пам'яті Павла Тичини присвячується

на слова Тараса Шевченка, народні пісні в записках Павла Тичини, твори на його слова (музика Ярослава Черногуза) і, звичайно ж, вірші поета, про якого в цей день говорила і директор Київського музею-квартири Тетяна Сосновська. Вона розповіла лише про один випадок з життя Павла Тичини, але в залі усі – від малого і до найстаршого – замислилися над тим, що для них Павло Тичини – не лише відомий поет, а і Громадянин, вчинки якого є взірцем порядності та людяності.

Насамкінець мистецької акції усі відчували незримість присутності Павла Тичини поряд, в залі, бо лунало його звернення до земляків. Це звернення, написане нами, намагання дійти до серця кожного – і молодого, і старшого. Павло Тичина віртуально говорив до усіх присутніх, промовляючи прості істини. Це були не настанови, ні. Це була сповідь Душі поетової.

У кожного з нас попереду є ще час для духовного зростання. У нашого ж Павла Тичини – попереду ціла вічність, бо пам'ять про нього з роками стає все вищою та світлішою.

Гальченко розповів про ті збірки Павла Тичини, які ось-ось побачать світ за його сприяння.

З особливим нетерпінням земляки поета чекали виходу на сцену Національної заслуженої капели бандуристів імені Г. Майбороди.

Програма капели включала пісні

шого ж Павла Тичини – попереду ціла вічність, бо пам'ять про нього з роками стає все вищою та світлішою.

Тетяна СОСНОВСЬКА,
директор Літературно-меморіального музею-квартири П.Г.Тичини в м. Києві

Це вже удвадцятье древній Ніжин та довколишні села (а якщо бра-ти ширше, то й офіційний і торговий люд із багатьох куточків Ук-раїни) зібралися на традиційну Покровську ярмарку. Не минули її увагою і столичні земляки – наше громадське об'єднання репрезен-тували заступник голови земляцтва Микола Борщ з дружиною Ніною, авторитетний дипломат і глибоко інтелігентний вихідець із недалекої Заудайки Іван Майдан, керівник Носівського відділення і він же один із фотолітописців Віктор Черненко та поет Леонід Горlach.

Нинішня програма святкового дій-ства знову дивувала наповненістю різними подіями: це і майстер-клас для самодіяльних митців, і змаган-ня з вільної боротьби та дзю-до, і всілякі силові ігри, і спортивні змагання ама-торів та майстрів, а передусім виставки-про-дажі таких виробів, від яких у очях просто ме-рехтіло. Та древня унікальна Гоголівська вули-ця, по якій ходили свого часу і сам Микола Ва-сильович з гуртом друзів-літераторів, і славет-на Марія Заньковецька, і юний Сергій Корольов та ще цілий легіон відомих на весь світ людей, стояла у сизому тумані. Стояла доти, доки на імprovізованій сцені і розлогій центральній площі міста відбувалося урочисте відкрит-тя ювілейної ярмарки.

– Покровська ярмарка – це справді веселе і радісне свято після тривалих нелегких трудів, коли душа людська прагне відпочинку, – сказав, відкри-ваючи народне дійство, міський голо-ва Михайло Приходько. – Ніжинцям є чим похвалитися, незважаючи на не-легкі часи, а особливо своїми золоти-ми людьми. Раді з того, що до нас сьогодні завітали і шановні гості із далекого російського Суздаля, і з історичного центру на-шої Сіверщини Чернігова. Тож з Божою помічю дозвольте відкрити наше ювілейне свято.

І зазвучали урочисті фанфари, і кольорові кульки піднесли в небо зображення герба Ніжина, і настоятель Покровської церкви отець Михайло щедро окропив тисячне зібрання свя-тою водою. А потім ведучі розпочали виконувати свої специфічні обов'язки – із окремих епізодів творити яскраву палітру свята.

Від керівництва області виступили та вручили офіційні нагороди групі ніжинців заступ-ник голови облдержадміністрації Віктор Тканко та заступник голови облради Валентин Мель-ничук. Певна річ, у центрі всезагальної уваги

ніжинців перебував і народний депутат України Іван Куровський. Він на сцені відмовчався, але присутність знаного політика і бізнесмена відчувалася впро-довж усього свята. Адаже за його підтримки на імprovізованій сцені відбулося пошанування групи бага-тотітних сімей, а згодом на місцевому стадіоні "Спартак" і захоплююча това-риська зустріч з футболу між ветерана-ми Київського "Динамо" та ФК "Ніжин", після завершення якої Іван Іванович та

Під омофором СВЯТОЇ ПОКРОВОЇ

ушавлені майстри шкіряного м'яча вручили нагороди переможцям трьох фіналів з футбо-лу, які відбулися в той же день серед учнів дев'ятих–одинадцятих, шостих–сьомих та ма-люків із других–третьох класів. І треба було ба-чити, з яким захопленням заглядали в очі відо-мим майстрам майбутні Блохи та Шевченки. Можливо, вони й стануть ними, якщо держава почне по-справжньому займатися підготовкою класних спортсменів, а не купувати гравців із усіх континентів.

Виступили на відкритті і наші земляки. Так, зокрема, Микола Борщ передав вітання від на-шого дружного колективу, коротко зупинився на роботі земляцтва, а Леонід Горlach подару-вав ніжинцям вірша:

*І тиха осінь впала знову –
весела по трудах пора.
Гуляє Ніжин на Покрову,
і дух козацький не вмира.
І оживають, як розрада,
і рідне слово, й вічний спів,
аби ніколи Чорна рада
не поверталася з віків.
Аби зростала доля гожа
над упокореним Остром,
покрий нам Ніжин, Матір Божа,
своїм нечаснучим добром!*

А на площі тим часом дивували своєю майстерністю самодіяльні ар-тисти, якими такий багатий Ніжин.

Танцювали студенти училища культури і мис-тецтв ім. Марії Заньковецької, виступав духо-вий оркестр, на майданчику біля Всіхсвятської церкви приваблював усіх фестиваль "Його ве-личність Ніжинський огірок", свіжі меди вабили запахущими трунками, а кондитерські вироби справжніх майстрів змушували і старих, і малих зупинитися та причаститися. А з набережної Остра, розбиваючи навіть густий туман, чи не під самі невидимі зорі клубочилися шашличні дими. Все було як у добрих людей, які виріши-ли нарешті відпочити гуртом, завершивши не-легкий трудовий рік. І здавалося, що сама Свя-та Покрова того дня обдаровувала людей шед-рою добротою.

Валентин АВДЕЄНКО

69-а річниця визволення Городнянщини цього разу поєдналася з Днем партизанської слави та Днем міста. Усі дати городнянці відзначили у суботу 22 вересня. У торжествах взяли участь гості з Чернігова на чолі з заступником ОДА О.М. Шанойлом та з Києва – члени Городнянського відділення товариства "Чернігівське земляцтво", керівник відділення В.О. Лашук та почесний голова П.С. Назимко, народний депутат України Л.В. Бірюк, ветеран праці М.І. Богдан, артист оригінального жанру Михайло Твердий.

ГОРОДНЯ у сiянні золоті

Біля меморіалу "Скорботна мати", що в сквері міста, відбувся урочистий мітинг з нагоди річниці визволення. Разом з ветеранами війни городяни вшанували пам'ять захисників і визволителів, які полягли в боях за незалежність рідної землі.

А на центральній площі відбулось урочисте вшанування городнянців, які цього заслужили і є зразком для інших. Звання "Почесний громадянин Городні" цього року удостоєна старожил міста, ветеран педагогічної праці Ф.Б. Вахутинська.

Були відзначені багатодітні сім'ї: Бистревських, яка в цьому році поповнилась трійнею, та Скрипки, в якій теж підрастає п'ятеро дітей. З радістю зустріли городяни звістку про те, що цього дня в місті у сім'ї Кравченків народився хлопчик вагою 4,5 кілограма, – ну, справжній богатыр!

Керівники міста і району, гості-земляки з Києва сердечно вітали їх і інші весільні пари – Батуріних та Зенченко.

Учасники свята передали свої вітання і побажали здоров'я та благополуччя найстаршій жительці міста – М.Я. Концевій (їй незабаром сповниться 101 рік) та учаснику визволення

Городні у вересні 1943 року – М.Ф. Антипенку.

Городнянців щиро вітали на святі білоруські та російські друзі і сусіди з райцентрів Добруш та Климово.

Були відзначені переможці конкурсу: на кращу садибу, конкурсу-огляду "Таланти твої, Городнянщино!", переможці району з футболу, а також сільські ради.

Прикметною подією на урочистостях став вихід збіркі віршів відомого городнянського поета, на жаль, вже покійного Петра Пиниці "Ухожу в кленовые метели", яку презентував її видавець депутат Чернігівської обласної ради В.Л. Лазар.

– Городнянці – найкрасивіші, вони найдобріші, вони неповторні, – захоплено заявив на святі народний депутат України Л.В. Бірюк. – Бо це моя Батьківщина.

Левко Васильович народився у Городні, а ріс у с. Деревини.

Ну, а городнянці разом з гостями зацікавлено оглядали виставки робіт народних умільців. Увечері на площі був велелюдний концерт киявських співаків матері і дочки Лесі та Діни Костенко. Опівночі різнобарвний феєрверк став фіналом усіх торжеств.

Леонід ЯКУБЕНКО

Свято у музеї ОЛЕКСАНДРА САЄНКА

Перед громадськістю міста та гостями, що прибули з Києва, виступила заступник голови адміністрації з гуманітарних питань Людмила Василівна Косенко, яка висловила позитивне ставлення до налагодження важливих контактів з Товариством "Чернігівське земляцтво", дала високу оцінку діяльності Борзнянського осередку цієї організації, його конкретним діям, спрямованим на забезпечення шкіл та інтернатів району комп'ютерними класами, транспортом для перевезення дітей, фінансову допомогу у здійсненні мистецьких проєктів музею Олександра Саєнка.

Звернення Генерального директора Центру української культури та мистецтва у Києві Світлани Долеско зачитав працівник Центру Олексій Плиско.

За активну й вагомую діяльність голова осередку Юрій Проценко був нагороджений Почесною грамотою Борзнянської РДА, отримали також Почесну грамоту відділу культури і туризму РДА Тетяна Літошко, заступник голови Товариства "Чернігівське земляцтво" за активізацію роботи із земляками, та засновник музею Ніна Саєнка за вагомий внесок у розвиток музейної справи, створення та підтримку музею-садиби народного художника України О.Ф.Саєнка, плідну працю на мистецькій ниві.

Із щирими словами подяки були згадані імена земляків, друзів і добродійників, без участі яких не відбувається жодна подія в музеї, пов'язана з популяризацією творчої спадщини Олександра Саєнка, здійсненням організаційних та ремонтних робіт у музеї – В'ячеслава, Олега, Тараса та Юрія Проценків, Леоніда Стахорського, Івана Іванія, Михайла Гребеника.

Стрижем урочистого зібрання борзнянців і столичних земляків було оголошення про створення мистецької галереї імені Олександра Саєнка при Художньо-меморіальному музеї-садибі його імені. Саме цій важливій ініціативі були присвячені виступи Тетяни Літошко, Тетяни Сосновської, директора музею-квартири П.Г. Тичини у Києві, Миколи Стратілата, народного художника України, професора Київського державного інституту декоративно-прикладного мистецтва і дизайну ім. М. Бойчука, Ніни Саєнко, засновника музею, Ольги Гордієнко-Дяченко.

– Радію, що моя пропозиція щодо створення за сприяння земляків художньої галереї імені О.Саєнка, оголошена в минулому році на урочистому відзначенні п'ятнадцятої річниці Державного музею-садиби Олександра Саєнка, набуває конкретної реалізації і підтримки місцевої влади і борзнянців – наголосила Тетяна Літошко. –

Впевнена, що галерея при музеї О.Саєнка буде постійно поповнюватись достойними високохудожніми творами. На знак початку діяльності галереї прошу прийняти дарунок Товариства "Чернігівське земляцтво" – твір переможця конкурсу на кращу роботу серед дітей та юнацтва, викуплену на аукціоні.

Тетяна Сосновська, відомий організатор музейної справи, визнала статус меморіального музею О. Саєнка за концептуальним рівнем експозиції та цінністю й вагомістю експонатів найвищим в Україні поряд з меморіальними музеями О. Довженка в Сосниці, музею-квартири П. Тичини та музею М.Лисенка в Києві.

Сонячного осіннього дня у Борзні на Чернігівщині за ініціативи Товариства "Чернігівське земляцтво" та художньо-меморіального музею "Садиба народного художника України Олександра Саєнка" і підтримці Борзнянської районної держадміністрації відбулось свято "Земляки – землякам".

Вітаючи створення художньої галереї імені Олександра Саєнка як додаткову можливість презентувати кращі мистецькі твори, що надходять до колекції музею упродовж шістнадцяти років його існування, а також популяризації мистецької спадщини

видатного художника, Микола Стратілат передав 15 графічних аркушів власних творів.

На святі мала слово Ольга Штела, поетеса, лауреат літературної премії ім. Василя Чумака, донька відомого різьбяр-філософа Антона Штепи з Чернігівщини.

Ніна Василенко, поетеса з с. Хороше Озеро Борзнянського району, автор багатьох збірок поезій, неодноразово вис-

тупала з віршами, адресованими О. Саєнку. На цьому святі вона натхненно прочитала свій новий твір – гімн мистецтву художника, його подвигу у житті.

Святкова програма супроводжувалась виступами вокального колективу та чудового автора й виконавця української пісні – Олександра Кашперка, зокрема, написана ним щемлива пісня про батька схвилювала всіх присутніх у залі.

Після урочистого свята гості з Києва познайомились з директором загальноосвітньої школи імені Христини Алчевської Раїсою Москаленко, яка провела захоплюючу екскурсію приміщенням школи, демонструючи не на словах, а на ділі високий рівень організаційно-виховної роботи педагогічного колективу, спрямованої на духовно-естетичне виховання дітей та юнацтва.

У школі створюється краєзнавчий музей, в одній із його кімнат передбачається експонувати твори художньої галереї імені О. Саєнка, діяльність якої координуватиме музей-садиба О. Саєнка.

На завершення свята "Земляки-землякам" гості знайомились з музейним комплексом; про творчий і життєвий шлях художника, його твори, меморіальні експонати, колекцію народного мистецтва та старожитностей, зібрану ним, розповіла в залах музею Алла Кривець, а також була нагода поспілкуватись з директором музею Ніною Храпач, висловити конструктивні пропозиції щодо поліпшення музейної справи. Відвідувачі походили доріжками осіннього парку садиби, посиділи під віковичними дубами та на ганку будинку, де часто любив сидіти художник із своїми рідними та друзями.

Свято добігло кінця. Вирушили у дорогу, коли сідало сонце. У його золотистих променях кружляла зграя птахів як добрий знак – започатковані справи проростуть врожайними плодами.

Ніна САЄНКО,

засновник музею Олександра Саєнка, заслужений діяч мистецтв України

Від редакції: через кілька днів після свята до музею зателефонували народний художник України Наталя Ніколайчук, заслужений діяч мистецтв України Микола Кочубей, заслужений художник України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка Валерій Франчук і запропонували передати до музею-галереї свої твори.

Таємниці життя

Середина XII ст. ознаменувалась для України-Руси розквітом князівських міжусобиць. Якраз тоді й загострилася боротьба за княжіння у Києві між двома князівськими угрупованнями: Мстиславичами й Ольговичами. Після князювання в Києві Мономаховичів у 1138 році великокняжий престол посіли Ольговичі – його зайняв старший брат князя Ігоря Всеволод Ольгович, князь Чернігівський. Замість себе у Чернігові він поставив двоюрідного брата свого Володимира Давидовича і цим викликав невдоволення Ігоря. Та княжіння Всеволода у Києві тривало лише 6 років і було переповнене безперервними війнами. Мабуть, відчував Всеволод свій короткий великокняжий шлях, тому досить зарані почав говорити, що передасть його в руки свого брата Ігоря. При цьому ще й посилався на приклад Мономаховичів:

"Володимир посадив Мстислава, свого сина після себе в Києві, а Мстислав свого брата Ярополка. А ось я кажу: якщо Бог мене візьме, то я даю після себе Київ брату моему Ігорю".

Князь Ігор належав до покоління освічених християн, тих, що збирали плоди книжного християнського вчення, посягнутого Ярославом Мудрим на підготовленому святим Володимиром ґрунті. Свідчення про зовнішній вигляд Ігоря зберіг для нас сучасний йому літописець, ім'я якого до нас не дійшло: "Цей князь Ігор Ольгович був муж хоробрий і великий любитель до полювання на звірів та птицю, читав книги та розумівся на церковних співах... Ростом був середній, худорлявий, лицем смуглий, волосся носив довге, як у священника, бороду мав вузьку і невелику". Не минув літописець і негативних сторін його характеру: не надто шанував священників, не завжди дотримувався посту, за що й народ не дуже любив його.

1 серпня 1146 року помер великий князь Київський Всеволод Ольгович. Зовні все було так, як він заповідав. На великокняжий престол ступив Ігор Ольгович, його молодший брат. Кияни цілували хрест на вірність новому князю, Ігор цілував хрест на вірність Києву. Проте кияни досить швидко забули про свою обітницю, а ось про гординю Всеволода пам'ятали добре. Далося все ж таки знаки те, що кияни не любили Ольговичів і були завжди на боці Мономаховичів.

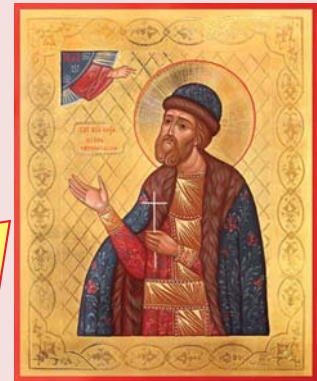
Княжіння благовірного князя Ігоря на Київському престолі тривало лише 12 днів. Народ київський таємно призвав до себе із Переяслава удільного князя Ізяслава Мстиславовича, внука Володимира Мономаха. Ігор, звичайно, відчував загрозу з Переяслава і тому попросив допомоги у князів Чернігівських, але ті спочатку взялися торгуватися з ним за землі. Отож їхне зоркування, а ще зрада тисяцького Гліба та першого боярина Войтишича, занастали Ігоря. Бій відбувся недалеко від Києва, і князь Ігор потрапив у полон, мало не збавившись життя. Декілька днів його трима-

ли у Видубицькому монастирі, а потім перевезли в темницю обителі Святого Іоана в Переяславі. Замучений хворобою та тяжким смутком Ігор відмовився від усіх своїх прав і став просити чернечого постригу. Лише тепер він зрозумів марнотність мирського життя та бажання великокняжого престолу.

Давньоскандинавське ім'я Ігор означає "войовничий". Благовірний князь Ігор, у святому хрещенні Георгій, був сином Олега Святославовича, князя Чернігівського на прізвисько "Гориславич". Батько князя Ігоря, котрого так прозвали за його гірку долю, був онуком великого Київського князя Ярослава Мудрого.

Те ж саме зробив його двоюрідний брат Микола Святоша, але 40 роками раніше. Ігор звернувся до Ізяслава зі словами: "Давно і в самому щасті хотів я посвятити душу свою Богу. Нині, у в'язниці і при дверях домовини, чи можу бажати іншого!". Ізяслав відповів йому: "Ти вільний, але відпускаю тебе лише через хворобу". Ігоря віднесли до келії, і лежав там він 8 днів майже мертвий. Великий князь Ізяслав повелів переяславському єпископу Єфимію постригти Ігоря в ченці, і стало це напередодні свята Богоявлення Господнього. На дивовижу усім чернець Гавриїл, таке було його чернече ім'я, вимушав повністю. Останні дні свого життя князь-чернець провів у Федорівському монастирі у Києві, там прийняв і схиму з іменем Ігнатій. Вірний брат Ігоря, чернігівський князь Святослав, бажав помсти за брата, а тому великий князь Ізяслав почав збиратися проти нього в похід. Кияни,

дівнавшись про його наміри, зібралися на віче й вигукнули до князя: "Ми йдемо за тебе і з дітьми!" Та знайшовся один, що вигукнув: "Ми й раді йти, але згадайте, що ворог князя і народу Ігор не у в'язниці сидить, а живе спокійно в монастирі Святого Федора. Уб'ємо його й тоді підемо на Чернігів". Збожеволілого натовпу вже не міг зупинити ніхто. Відчуваючи свою кончину, князь-чернець молився в той час перед своєю келійною іконою Божої Матері, яка потім буде названа Ігорівською. Пізніше її перенесуть в Іоано-Богословський приділ Свято-Успенської церкви Києво-Печерського монастиря.

Найбільше намагався захистити нещасного схимника брат великого князя Ізяслава – Володимир. Але з Ігоря вже було зірвано чернечий одяг і його виволікли з храму на вулицю. Князь Володимир таки відбив його від натовпу і заховав у будинку своєї матері. Озвірілі люди виламали ворота і вдерлися до будинку. Закінчилося тим, що князь був безжалісно вбитий, його роздягнуте тіло поволокли вулицями до торгової площі на Подолі й там нарешті залишили. Князь Володимир повелів ігумену Свято-Федорівського монастиря Ананію поховати Ігоря. Ігумен з риданнями вдягнув тіло нещасного в одяг схимника і його занесли в церкву. Вночі у церкві дивно засвітилися самі свічки й лампади. Звершуючи похорон, ігумен Ананій вигукнув такі слова: "Горе тим, що живуть сьогодні, горе віку суетному і серцям жорстоким!" Слова ці супроводжувалися грізним знаменням – громом і страшними блискавками. Народ вжахнувся і вигукнув "Господи помилуй!" та став плакати запізнілими сльозами.

Усі зрозуміли, що було вбито невинну людину через ненависть до його роду. А тому досить швидко почалося шанування князя Ігоря як святого й мученика. За часів княжіння у Києві Юрія Долгорукого 5 червня 1150 року святі мощі князя-страстотерпця Ігоря Чернігівського та Київського зусиллями його брата Святослава з великими почестями були перенесені до Чернігова й покладені у Спасо-Преображенському соборі. Перенесення мощів святого князя, а також святкування Ігорівської ікони – 5(18) червня. За допомогою до неї звертаються люди, яких переслідують скорботи й гоніння і ті, що зазнали лиха.

Борис САМБОР

У передмові до збірки упорядник зізнався: "Саме дідові я зобов'язаний усім кращим, що сьогодні є в мені, тим, що тримає мене в житті та допомагає залишатися гідним свого роду". Дуже зворушує, що Олесь називає діда своїм улюбленим автором. Такі ж самі слова я сказав понад сорок років тому, коли вперше відкрив для себе цього поета.

Далекого 1971 року побачила світ збірка віршів "Дереворит", примірник якої автор презентував моєму батькові, письменнику Олексію Палажченку з теплим дарчим написом на титульній сторінці. Три десятиліття зберігалася та книжка в нашій домашній бібліотеці. Сотні разів я перегортав її сторінки, бо вірші Олексія Довгого принаджували завжди – і в студентські літа, і в зрілому віці. Вони вирізнялися із тогочасного літературного потоку тонким ліризмом, яскравою образністю, несподіваними метафорами і глибоким підтекстом. Дуже шкодую, що добропам'ятна книжечка дотепер не збереглася. Справді несподівану радість приніс мені вже згаданий томик, випущений видавництвом "Алмаз-Принт", адже я знову перечитав поезії, які увійшли в душу ще за молодих літ. Ось найбільш пам'ятний чотиривірш.

**Веслуємо. А із весла
Веселка зводиться весела.
Під пагорбом сипнули села,
Мов квіту річка нанесла.**

Він сприймається як дивовижний "дереворит", створений магією слова. Чого тут більше – музики чи живопису? Це рідкісний приклад справжнього живописання словом. Притаманне Олексію Довгому мислення образами щораз обдаровує читача оригінальними знахідками.

**Ти поспитай, мій друже-пейзажисте!
Відбий цю мить, цей світ на полотні:
І це повітря, сонячне і чисте,
І цей мороз, що всівся на вікні.**

Мимоволі переконуєшся в тому, що образи природи вічні, як життя, й невичерпні, як душа людська. Хто ще писав про мороз із такою теплою, ніби про несподіваного гостя в домі, якому конче треба зігрітись? От і сидить він незрушно на вікні, довірившись господарю.

Природа у його віршах не лише об'єкт спостереження, осмислення й переживання. Найчастіше вона присутня як друге "Я" автора, що завжди підкаже й порадить, а за потреби й порятує від самотності і навіть відведе біду. Може, тому рядок "Я творець, коли виконую волю природи" сприймається як сповідь і водночас – творче кредо. Поета постійно вражає, дивує, кличе і веде полігамія навко-

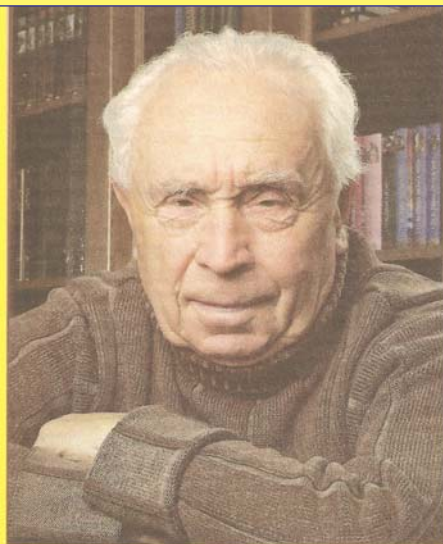
лишнього світу: "Щось лагідне, покірне і тривожне // живе в природі, невідкладні нам". Чутлива душа, здатна "ловити дихання яблуні на дотик", ніколи не полишає нас напризволяще.

**Так просто в небі ластівка літа,
Її життя – небесна висота.
Людина ж тільки здійметься у небо –
Уся земля до неї прироста.**

ОЛЕКСІЙ ДОВГИЙ:

**“Що день
відкриваю
новий світ
у собі”**

Коли я, ознайомившись із томиком вибраної лірики "Дихання яблуні", зрозумів, що вперше у житті тримаю в руках книжку, видачу за життя автора його внуком, щиро зрадив новій зустрічі з творчістю славнозвісного поета і в душі дякував Олесю Довгому за його упорядницьку й видавничу ініціативу, за тонке чуття слова і працелюбність, а найбільше – за любов до діда і його творчості.

Хоч як високо тебе піднесуть твої крила, небо не прихистить і не захистить. Земля ж візьме своє, повернувши тебе туди, звідки вийшов. Така вона, безвихідь людини, відчуженої від свого коріння, – нібито є вихід у небо, а земля все одно не пускає. Втім, яких коментарів потребує вірш, якщо трагедії, окресленої в ньому, не уникнути, адже це – доля. Поезія завжди багатомірна й багатозначна, бо, як і людина, приречена коритись природі, що стала джерелом творчого натхнення.

Чого нас учать літа прожиті, адже "Я думав – вперед із дитинства дорога, // А вийшло – з дитинства дороги назад"? Виявляється, природа нічому не вчить, а лишень підказує: "Якщо бажаєш, вічно зеленіти //– У корінь треба – не в гілля рости". А як же дереву бути без гілля? Проте в

іншому вірші поет стверджує: "А що надійне, мудре і просте – // У силу плоду й кореня росте". Отож від образу до образу попри протиріччя й сумніви постає істина, заради якої триває творчий пошук уже понад шість десятиліть.

У ліриці Олексія Довгого знаходимо безліч унікальних образних перлин, що дає підстави говорити про нього як про видатного поета сучасної України. Зверніть увагу, як тонко відтворено звук, побачений очима:

"Колісний хрускіт по дорозі в поле // Прозоро так різьбиться в тишині". Щось подібне нечасто трапляється навіть у Павла Тичини й Тодосія Осьмачки. Виявляється, побачити можна й тишу, що пасеться "за вигнами луків і долин". Вражає глибина й точність метафор у рядках про столицю: "Така безмеж проміння й далі, // Що й Київ, як на п'єдесталі, // Підвівсь, опершись на мости". Заглиблений у загадковий світ образів Богдана-Ігоря Антонича ("Корови моляться до сонця"),

хіба я можу обійти увагою корів у надвечір'ї з вірша Олексія Довгого: "Корови йшли. Гойдалися коровги // Легкого пилу в сяєві зорі. // Перехилились в потойбіч дороги, // І осипались промені з доріг". Поетична практика шанованого майстра слова переконує, що вже час говорити про творчу школу Олексія Довгого, яка заслуговує на цілу когорту вдячних учнів. До таких зараховую й себе, адже все, про що так довго душа моя мовчала, мені сказали вірші улюбленого поета мого життя.

Насамкінець наведу кілька рядків з моїх тривожних роздумів, присвячених Олексію Довгому:

**Чи стане, птахи, вам небесного міста,
коли, не дай Боже, півгаю не стане,
де жухне півліта каштанове листя –
самотне, як зелень довкола каштана.**

Не можу рік у рік героїчно спостерігати, як героїчно гинуть каштани – славні дерева славного Києва. Хай би біологи чимось зарадили... А хто допоможе поетам? Вони не просто живуть серед нас, а тяжко працюють. Проте за останні два десятиліття суспільство до того деградувало, що літературна праця перестала оплачуватись. Тепер письменник повинен видавати свої твори за власний кошт. А жити за що? Потрапивши у безвихідь, ріка шукає виходу. Суспільство ж наше нічого не шукає, безжально гублячи головні засади цивілізації – духовність і моральність. Проте поки є такі поети, як Олексій Довгий, і такі небайдужі меценати-видавці, як його онук Олесь, вірою: ми не загинемо!

Володимир ПАЛАЖЧЕНКО,
член Національної спілки
журналістів України

ГОМІН

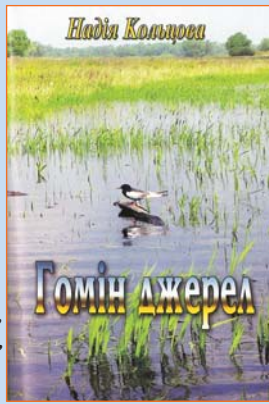
требухівських джерел

Нашим читачам добре відомі вірші активної землячки, котра нині мешкає в давніше оспіваному Миколою Сомом селі Требухові під Києвом. У дівочтві мала вона прізвище Варфесенко, яке міцно вкоренилося в селі Антонівка Варвинського району. Маючи агрономічну освіту та щире душинське серце, пише захоплені в природу поезії, які й склали ось уже шостий збірник "Гомін джерел". До його з'яви на світ доклав руку ще один земляк – Микола Халимоненко, відомий видавець і шанувальник літератури.

І в цій книзі відома поетка залишається вірною основним мотивам – любові до України, її мови, сільських простих людей. А ще чимало сторінок віддано одвічним жіночим почуттям, уже повитим легкою віковою зажурою.

Пропонуємо один із віршів із нової збірки Надії Кольцової.

Ще не висохли сльози душі,
Яка плаче за втраченим раєм.
Ніби осінь за листям ридас,
Що з дерев почорнілих злітає,
І рудіють густі комиші.
Ще палає у серці вогонь
І навколо усіх зігріває.
Часто міниться небо безкрає,
Верто юну веселку чекає,
Що нап'ється води із долюнь.
Не тримаючи гніву й образ,
Що, буває, так просяться часто,
Хоч дорога не встелена рястом,
Я вважаю, що доля квітчаста,
Й переконуюсь в цьому щораз.

Пам'ятка виборцю

У Раду нам професіоналів
це кандидат говорить
Без совісті гребтиме й він
А нас залишить в латаних
трусах.

Щоб про країну і народ
Свою уяву мати,
Достатньо в Інтернеті лиш
Коментарі читати.

Біля Ради зупинився
Дід на "Запорожці".
Не встиг вийти
Підбігають хлопці:
Зупиняйтесь тут не
можна,
Тут же бізнесмени!
– Та не вкрадуть, –
дід сміється, –
Міцні замки в мене.

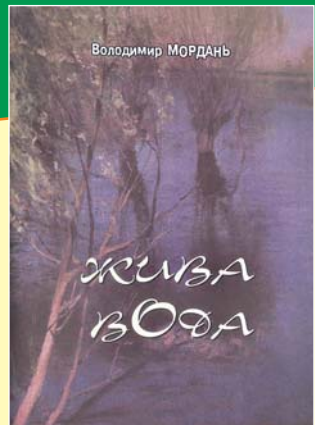
Микола ДЯГІЛЬ

Осінній лист на згадку

Творчість Володимира Морданя широко znana в Україні. Сумчанин за народженням, він, як кажуть, ставав на поетичне крило у Ніжині, де здобував учительську освіту. Впродовж плідних десятиліть він подарував читачам багато книг лірики, серед них і унікальні за формою тріолети. Нещодавно світ побачила чергова книга поета "Жива вода", з якої і взяті ці твори.

Себе питаю: чом немила
Оця погожа осінь?
Моя весна давно спочила,
Та сниться, вірте, й досі.
А променів тонка вервечка
Не обминає серця.
Біля кринички став скраєчку,
Де золоте відерце.
Жива вода, неначе казка,
Що пам'ять загубила.
Ой осене, пробач, будь ласка,
Була та й будеш мила.
А сум, а сумнів не полишить
Мене о цій годині.
І не повернеться колишне
Через тумани сині.

Крізь день похмурий
листопада
Мені почувись солов'ї.

Я осінь привітаю радо
І сріблом вкутані гаї.
Собі скажу: – Отак тримати,
Не зупиняйтесь у путі
І зустрічатиме наступні дати,
Неначе вперше у житті.
Нехай осінній лист на згадку
Летить на клич календаря.
Прийдешнього надійну
кладку
Уже освячує зоря.

Не пропадати ж добру!

– Зважте парочку сосисок
Мені до обіду.
Їсти можна?
– Можна, можна...
Ну, а як тобі не можна,
То віддай сусіду!

Повісь на гвіздочку

Продавцю сказав: – Спасибі
За гарну сорочку!
– Давай гроші. А "спасибі"
Повісь на гвіздочку!

Графіті

Залишив на стіні графіті –
Вважає: прислуживсь освіті.

Мафіозі

Він так кричав: – Я мафіозі! –
Та зупинивсь на півдорозі.
"Сам зупинивсь
чи зупинили?" –
Питає вітер край могили.

Володимир
МОРДАНЬ

ОТЧИЙ ПОРІГ

Шеф-редактор
Віктор ТКАЧЕНКО
Головний редактор
Леонід ГОРЛАЧ
Засновник: товариство
"Чернігівське земляцтво"
в м. Києві

Газета зареєстрована Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 06.ХІ.2001 р.
Реєстраційне свідоцтво: серія КВ №5594
Передплатний індекс 37630
Адреса редакції: 02606, Київ, Броварський проспект, 15, тел. 206-87-12
Електронна пошта: otporig@ukr.net

РЕДАКЦІЙНА РАДА:

В.В. Ткаченко, В.І. Авдєєнко, Л.Н. Горlach (Коваленко), А.Л. Курданов, Т.А. Літошко, П.І. Медвідь, О.Ф. Орехович, Ю.А. Русанов, М.М. Ткач, В.В. Пушкарьов, В.Є. Устименко, М.І. Халимоненко.
За достовірність фактів, точність імен та прізвищ, географічних та історичних реалій відповідають автори публікацій.

Передрук тільки з відома видання. Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Літературний редактор Леонід Коваленко. Комп'ютерний набір Леонід Коваленко.
Верстка, дизайн Оксана Кисленко.
Надруковано та зверстано на замовлення товариства "Чернігівське земляцтво" в м. Києві у КП "Редакція журналу "Дім, сад, город". Тираж 1000.